

4191 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı İle 2012/3305 Sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Kararda Değişiklikler Yapılmıştır

29.06.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan “**4191 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı**” ile, yatırımlara sağlanan teşviklerin düzenlendiği “2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”da önemli değişiklikler yapılmıştır. Sözü edilen değişiklikler ile ilgili detaylı açıklamalarımız aşağıdaki bölümlerde yer almaktadır.

I. ÇEVRE YATIRIMININ TARİFİ DEĞİŞTİRİLMİŞTİR

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın 2/e bendinde değişikliğe gidilmiş, değişiklikten önce, “Doğrudan ticari mal üretimine yönelik olmayan, mevcut veya gerçekleştirilecek tesislerin katı, sıvı veya gaz gibi atıklarının temizlenmesine veya yok edilmesine yönelik yatırımları” şeklinde tarif edilen Çevre Yatırımı, değişiklikten sonra “*TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsünün vereceği proje onayına istinaden en az yüzde onbeş oranında su tasarrufu veya emisyon/atık azalımı sağlayabileceği tevsik edilen yatırımlar*” olarak tarif edilmiştir.

II. ASGARİ SABİT YATIRIM TUTARLARI ARTIRILMIŞTIR

Karar'ın asgari sabit yatırım tutarlarını düzenleyen 5/1. fıkrasında yer alan “bir milyon” ibaresi “**üç milyon**”, “beş yüz bin” ibaresi “**bir milyon beş yüz bin**” şeklinde, 2. fıkrasında yer alan “beş yüz bin” ibaresi “**yedi yüz elli bin**”, “üç yüz bin” ibaresi “**beş yüz bin**” şeklinde ve 3.fıkrasında yer alan “%50'si” ibaresi “%25'i” şeklinde değiştirilmiş olup, söz konusu değişiklik 01.01.2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yapılan bu düzenleme ile 1 ve 2. bölgelerde asgari sabit yatırım tutarı üç milyon, 3, 4, 5 ve 6. bölgelerde ise bir milyon beş yüz bin TL'ye çıkarılmıştır. Maddenin 2. fıkrasında yapılan değişiklik ile finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın, her bir finansal kiralama şirketi için 1, 2, 3 ve 4. bölgelerde asgari yedi yüz elli bin Türk Lirası, 5 ve 6. bölgelerde ise asgari beş yüz bin olması gerektiği ifade edilmektedir.

Yine anılan maddenin 3. fıkrasında yapılan değişlikle birlikte Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde **kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının %25'i** ile sınırlandırılmıştır.

III. KARAR'IN 6/1. FIKRASI YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMIŞTIR

Bu fıkra teşvik belgesi almak için hangi mercilere başvurulacağını düzenlemekteydi. Başvuruların elektronik ortamda yapılmaya başlanmasından sonra (E-TUYS) ilgili madde anlamsız kalan bu madde yürürlükten kaldırıldı. Böylece sabit yatırım tutarı on milyon TL'yi aşmayan yatırımlar için başvuru sürecinin yerel birimlere yapılabilmesi uygulamasına son verilmiştir.

IV. SAVUNMA SANAYİNE YÖNELİK YATIRIMLARIN STRATEJİK YATIRIM SAYILABİLMESİ İÇİN ARANAN ŞARTLAR HAFİFLETİŞMİŞTİR

Karar'ın stratejik yatırımları düzenleyen 8/2. fıkrası

- ✚ “Yurt içinde üretimi olmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda 1.fıkrasının (ç) bendi hükmü (**Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 milyon ABD Dolarının üzerinde olması**)
- ✚ Rafineri ve petrokimya yatırımlarında ise (c) bendi hükmü (**Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değerin asgari yüzde kırk olması**)
- ✚ “Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayı ile gerçekleştirilecek savunma sanayiine yönelik yatırımlarda (**b**) (**Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması**) ve (**ç**) (Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değerin asgari yüzde kırk olması) **bendi hükümleri aranmaz**”. şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca, 6. fıkrasında yer alan “ürünlerin” ibaresi “**ürün ve hizmetlerin**” şeklinde değiştirilerek, Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayı ile gerçekleştirilecek yatırımlar için stratejik yatırım teşvik şartlarında bazı istisnalar sağlanmıştır.

V. TEŞVİK BELGESİ KAPSAMINDAKİ MALLARIN İTHALATINDA UYGULANACAK GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİNE YÖNELİK DEĞİŞİKLİKLER YAPILMIŞTIR

Kararın “Gümrük Vergisi Muafiyeti” başlıklı 9/2. fıkrası “Teşvik belgesi kapsamında otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), mobilya, motorbot, kamyon (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, beton santrali, forklift ve beton pompası ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda gümrük vergisi tahsil edilir. Ayrıca, makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça, gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dahil edilebilir.” şeklinde iken “**Makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça ve Ek-8’de yer alan makine ve teçhizat gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dâhil edilebilir.**” şeklinde değiştirilmiş ve yapılan bu değişikliğin gereği olarak Karara [8. No.lu ek](#) ilave edilmiştir.

Buna göre, makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça ithalinde gümrük vergisi muafiyeti devam ettirilmekte, ancak teşvik belgesi kapsamında olmasına karşın gümrük vergisinden muaf olamayacak malların kapsamı genişletilmektedir.

Aynı maddede yapılan bir başka değişiklikle, yatırım teşvik belgesi kapsamında kullanılmış veya yenilenmiş makine/teçhizat alımı yasağına çimento imalatına yönelik yatırımlar ve EK:8’de yer alan makina/teçhizattan kullanılmış veya yenilenmiş olanlar da eklenmiştir.

VI. FAİZ VEYA KAR PAYI DESTEĞİNE YÖNELİK DEĞİŞİKLİKLER YAPILMIŞTIR

Değişiklikten önce stratejik yatırımlar ile öncelikli yatırım konuları arasında sayılan yatırımlar için uygulanmak üzere TCMB kaynaklı Türk Lirası cinsinden “Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi” için **faizin beş puanı kadar destek sağlanırken** yapılan değişiklikle bu destek aynen devam ettirilmiş, Karara ekli Ek-1’de yer alan 3. bölge illerinin, Ek-7’de yer alan ilçelerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, Ek-1’de yer alan 4. bölge illerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, Ek-1’de yer alan 5. ve 6. bölge illerinde gerçekleştirilecek imalat sanayi yatırımlarına yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri için Bakanlıkça ilan edilecek aracı

kurumlar tarafından sağlanan krediler kapsamında 5. ve 6. bölgelerde **yedi puanı, diğer bölgelerde kendi bölgesinde geçerli olan puanının** Bakanlıkça karşılanacağı belirtilmiştir.

Öte yandan, **bölgesel teşvik uygulamaları** kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz veya kâr payı desteği limitleri artırılmış, 3, 4, 5 ve 6. bölgelerde sırasıyla **beşyüzbin, altıyüzbin, yediyüzbin ve dokuzyüzbin olan limitler sırasıyla birmilyon, birmilyonikiyüzbin, birmilyondörtüyükbin ve birmilyonsekiyüzbin** olarak değiştirilmiştir.

Ayrıca yukarıda belirtilen üst sınırların, Ek-1'de yer alan 3. bölge illerinin Ek-7'de yer alan ilçelerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, Ek-1'de yer alan 4. bölge illerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, Ek-1'de yer alan 5. ve 6. bölge illerinde gerçekleştirilecek imalat sanayi yatırımlarına yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri için Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan TL cinsi krediler kapsamında bir kat artırımlı uygulanacağı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra bir önceki cümlede yer alan ve **beşinci bölgede yapılacak yatırımlar için Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan TL cinsi krediler için yedi puanının Bakanlıkça karşılanması öngörülmüştür.**

Faiz ve kar payı desteğine yönelik bir başka değişiklik de, faiz veya kâr payı desteği tutarına ilişkin üst sınırların, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar dışındaki diğer stratejik yatırımlarda da sabit yatırım tutarının %5'ten %10'a artırılması, tüm stratejik yatırımlar için de rakamsal üst **limitin 50 Milyon Türk Lirasından 75 Milyon Türk Lirasına** yükseltilmesidir.

VII. KADIN VE/VEYA GENÇ İŞÇİLER İÇİN SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ UYGULAMA SÜRELERİ İSTEĞE BAĞLI OLARAK UZATILABİLECEKTİR

Karar'ın sigorta primi işveren hissesi desteğini düzenleyen 12. maddesine; "Destek uygulamasının bitimini müteakip yatırımcıların Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat ederek talep etmeleri halinde sigorta primi işveren hissesi desteği uygulaması süresince işyerinden bu destek kapsamında muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde Sosyal Güvenlik Kurumuna her ay bildirilen kadın ve/veya genç

(18-25 yaş) sigortalılardan çalışma süreleri 1 yılı aşanların sayısı hesaplanır" hükmü eklenmiştir.

Bu fıkra kapsamında sağlanan destek tutarı, dördüncü fıkrada belirtilen orana karşılık gelen azami destek tutarının hesaplanmasında dikkate alınacaktır. Bu düzenleme, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih ve sonrasında yapılan yatırım teşvik belgesi müracaatlarına uygulanacaktır.

Kararın "Sigorta primi desteği" başlıklı 13. maddesine eklenen fıkra ile de yukarıdaki süre uzatımının sigorta primi desteği için de aynı dönemler için uygulanacağı belirtilmiştir.

VIII. BAKANLIK TARAFINDAN İLAN EDİLECEK ULUSLARARASI TEKNİK STANDARTLARI KARŞILAYAN VE ASGARİ 5.000 M2 BEYAZ ALAN ŞARTINI SAĞLAYAN VERİ MERKEZİ YATIRIMLARI ÖNCELİKLİ YATIRIM KONULARI ARASINA EKLENMİŞTİR

Kararın 17. Maddesine eklenen (cc) bendi ile Bakanlık tarafından ilan edilecek uluslararası teknik standartları karşılayan ve asgari 5.000 m2 beyaz alan şartını sağlayan **veri merkezi yatırımları öncelikli yatırım olarak sayılarak** bunlara 5. Bölge için öngörülen desteklerin sağlanması öngörülmüştür.

IX. ALT BÖLGE DESTEĞİNDEN YARARLANACAK YATIRIMLARA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERE GİDİLMİŞTİR

Karar'ın alt bölge desteklerini düzenleyen 18/3.fıkrası; "OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerden Ek-6' da belirtilenlerin üretimine yönelik yatırımlar, İstanbul ili hariç olmak üzere 1, 2 ve 3. bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4. bölgede uygulanan, 4, 5 ve 6. bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır.

Ancak, İstanbul ilinde komple yeni yatırımlar hariç olmak üzere, bu fıkrada belirtilen konularda gerçekleştirilecek, organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde asgari 5 milyon TL tutarındaki yatırımlar ve organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgeleri dışındaki asgari 10 milyon TL tutarındaki yatırımlara 1. bölgedeki bölgesel destekler uygulanır" şeklinde değiştirilmiştir. Değişiklik ile birlikte İstanbul ilinde endüstri

sanayi bölgesi dışındaki orta-yüksek teknolojiyi yatırımlar için asgari 10 milyon TL yatırım şartı ile 1. bölgede faydalanılabilecek desteklerden yararlanılabilmemesinin önü açılmıştır.

X. TEKSTİL TAŞIMA DESTEĞİ'NİN BAŞVURU SÜRESİ 31.12.2021'E KADAR UZATILMIŞTIR

1.ve 2. bölgelerde **hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde faaliyette bulunan işletmelere ait makine ve teçhizatın**, işletmenin kendisi veya farklı bir işletme tarafından 31.12.2020 tarihine kadar yapılan başvurulara istinaden düzenlenecek olan yatırım teşvik belgeleri kapsamında **Kararın Geçici 13. Maddesinde** yer alan tabloda yer alan illere taşınması suretiyle yapılan yatırımlar, **asgari 100 kişi istihdam sağlanması koşuluyla**, sigorta primi işveren hissesi desteği, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı desteğinden aynı tabloda belirtilen sürelerde yararlanmaktayken, **Kararın Geçici 13. Maddesinde yapılan değişiklikle bu tarih 31.12.2021 olarak değiştirilmiştir.** Bu değişiklik Kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

XI. TÜRKİYE'DE COVID-19 SALGININ İLK KEZ GÖRÜLDÜĞÜ 11.03.2020 TARİHİNDEN ÖNCE DÜZENLENEN VE BU TARİH İTİBARIYLA DEVAM EDEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ KAPSAMINDAKİ YATIRIMLARIN TAMAMLANABİLMESİ İÇİN TALEP EDİLMESİ HALİNDE 2 YILA KADAR İLAVE SÜRE VERİLECEKTİR

Kararın Geçici 14. Maddesine göre, deprem, salgın gibi doğal ve biyolojik afet hallerinde yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 11.03.2020 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen, talep edilmesi halinde bir yıla kadar ilave süre verilebilmekteyken yapılan değişiklikle ilave süre iki yıla kadar uzatılmıştır.

XII. KAĞIT HAMURU ÜRETİMİNE YÖNELİK ASGARI YÜZ HEKTAR ALANINDAKİ PLANTASYON YATIRIMLARINA TEŞVİK VERİLMESİ SAĞLANMIŞTIR

Kararın teşvik edilmeyecek yatırımlara yönelik 4 no.lu Ekinin I/A-5 maddesinde yapılan değişiklikle, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kâğıt hamuru üretimine yönelik asgari yüz hektar alanındaki plantasyon

yatırımlarına teşvik verilmesi sağlanmıştır. Değişiklik Kararın yayımı tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

XIII. SENTETİK ELYAF VE SENTETİK İPLİĞİN EKSTRÜZYON YÖNTEMİYLE ÜRETİMİNE YÖNELİK YATIRIMLAR İÇİN TEŞVİK BELGESİ VERİLEBİLECEKTİR

Sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik **modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar**, teşvik edilmeyecek yatırımlar listesinden çıkarılarak bunlara teşvik belgesi verilebilmesinin yolu açılmıştır. Değişiklik ise 1.1.2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

XIV. “BÖLGESEL DESTLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖRLER VE BÖLGELER İTİBARIYLA ASGARI YATIRIM TUTARLARI VEYA KAPASİTELERİ” TABLOSU GÜNCELLENMİŞTİR

2012/3305 sayılı Kararın EK-2A no.lu ekinde yer alan “Bölgesel Sektörlerden Faydalanabilecek Sektörler ve Bölgeler itibariyle Asgari Yatırım Tutarları veya Kapasiteleri”ni gösteren [EK-2A](#) tablosu güncellenmiş olup, 01.01.2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Saygılarımızla,

Ekler:

[EK 2A- Bölgesel Sektörlerden Faydalanabilecek Sektörler ve Bölgeler itibariyle Asgari Yatırım Tutarları veya Kapasiteleri \(01.01.2022'de Yürürlüğe Girecek Tablo\)](#)

[EK 2A- Bölgesel Sektörlerden Faydalanabilecek Sektörler ve Bölgeler itibariyle Asgari Yatırım Tutarları veya Kapasiteleri \(31.12.2021'e Kadar Geçerli Tablo\)](#)

[EK 8- Gümrük Vergisi Muafiyetinden Yararlanamayacak Makine ve Teçhizat Listesi](#)